

Lennä, kotka, lennä

Afriikkalainen kertomus

Mukaillut Christopher Gregorowski

Muuan maanviljelijä lähti eräänä päivänä etsimään kadonnutta vasikkaa. Karjapaimenet olivat palanneet edellisenä iltana ilman sitä. Ja sinä yönä oli ollut hirveä myrsky.

Hän meni laaksoon ja etsi joenuoman liepeiltä, ruokojen seasta, kivien takaa ja vuolaana virtaavasta vedestä.

Hän kiipesi korkean vuoren kallioisia rinteitä. Hän katsoi ison kiven taakse siltä varalta, että vasikka olisi käpertynyt sinne paetakseen myrskyä. Ja siellä hän pysähtyi. Siellä, kallionkielekkeellä, odotti mitä epätavallisin näky. Kotkanpoikanen oli kuoriutunut munastaan päivää tai kahta aiemmin, ja hirveä myrsky oli viskannut sen pois pesästä.

Hän kurkotti ja kietoi molemmat kätensä poikasen ympärille. Hän veisi sen kotiin ja pitäisi siitä huolta.

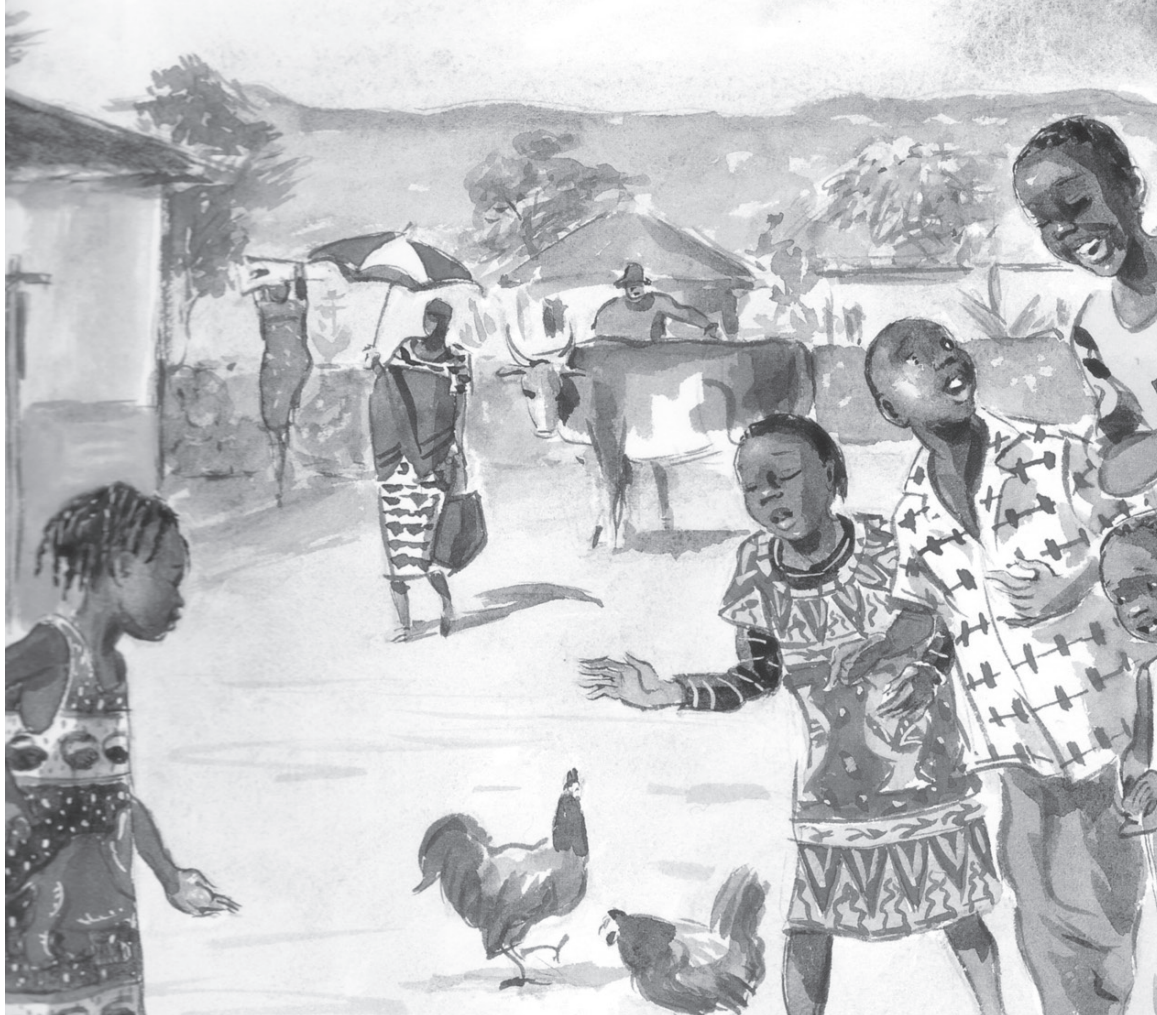
Hän oli jo melkein kotona, kun lapset juoksivat häntä vastaan.

”Se vasikka tuli itse takaisin!”, he huusivat.

Maanviljelijä oli hyvin mielissään. Hän näytti kotkanpoikasta perheelleen ja sijoitti sen sitten varovaisesti kanalaan kanojen ja tipujen sekaan.

”Kotka on lintujen kuningas”, hän sanoi, ”mutta me koulutamme siitä kananpojan.”

Niinpä kotka eleli kananpoikien seassa oppien niiden tavat. Kasvaessaan se alkoi näyttää hyvin erilaiselta kuin yksikään kananpoika, jonka he olivat koskaan nähneet.

Eräänä päivänä muuan ystävä tuli käymään vierailulla. Ystävä näki linnun kananpoikien seassa.

”Hei! Tuo ei ole kananpoika. Se on kotka!”

Maanviljelijä hymyili hänelle ja sanoi: ”Tietysti se on kananpoika. Katso – se kävelee kuin kananpoika, se syö kuin kananpoika. Se ajattelee kuin kananpoika. Tietysti se on kananpoika.”

Mutta ystävä ei ollut vakuuttunut. ”Näytän teille, että se on kotka”, hän sanoi.

Maanviljelijän lapset auttoivat hänen ystäväänsä ottamaan linnun kiinni. Se oli melko painava, mutta maanviljelijän ystävä nosti sen päänsä yläpuolelle ja sanoi: ”Sinä et ole kananpoika vaan kotka. Et kuulu maahan vaan taivaalle. Lennä, kotka, lennä!”

Lintu levitti siipensä, katseli ympärilleen, näki kananpojat syömässä ja hyppäsi alas kuoputtelemaan ruokaa maasta niiden kanssa.

”Minähän sanoin, että se on kananpoika”, maanviljelijä sanoi ja ulvoi naurusta.

Hyvin varhain seuraavana aamuna maanviljelijän koirat alkoivat haukkua. Ääni kutsui ulkoa pimeästä. Maanviljelijä juoksi ovelle. Siellä oli jälleen hänen ystävänsä. ”Anna minulle vielä toinen mahdollisuus linnun suhteen”, hän pyysi.

”Tiedätkö, mitä kello on? On vielä kauan aamunkoittoon.”

”Tule mukaani. Hae lintu.”

Vastahakoisesti maanviljelijä poimi syliinsä linnun, joka nukkui sikeästi kananpoikien joukossa. Miehet lähtivät matkaan ja katosivat pimeyteen.

”Minne olemme menossa?”, maanviljelijä kysyi unisesti.

”Vuorille, mistä löysit linnun.”

”Ja miksi tähän naurettavaan aikaan yöstä?”

”Siksi, että kotkamme saa nähdä auringon nousevan vuoren ylle ja seurata sitä taivaalle, mihin se kuuluu.”

He menivät laaksoon ja ylittivät joen ystävän johtaessa kulkua. ”Pidä kiirettä”, hän sanoi, ”sillä aamunkoitto ehtii ennen meitä.”

Ensimmäinen valon kajastus hiipi jo taivaalle, kun he alkoivat kiivetä vuorta ylös. Taivaalla olevat harsomaiset pilvet olivat ensin vaaleanpunaisia ja alkoivat sitten kimmeltää kultaisessa loisteessa. Ajoittain heidän polkunsa kävi vaaralliseksi seuratessaan tiiviisti vuoren kylkeä, ylittäen kapeita kallionkielekkeitä ja vieden heidät pimeisiin halkeamiin ja jälleen ulos niistä. Viimein hän sanoi: ”Tämä kelpaa.” Hän katsoi alas jyrkän teeltä ja näki maanpinnan satoja metrejä alempana. He olivat hyvin lähellä huippua.

Varovaisesti ystävä kantoi linnun kielekkeelle. Hän asetti sen niin, että se katsoi kohti itää, ja alkoi puhella sille. Maanviljelijä nauraa hykersi. ”Se puhuu vain kananpoikien kieltä.”

Mutta ystävä jatkoi puhettaan kertoen linnulle auringosta, miten se antaa maailmaan elämää ja kuinka se hallitsee taivaita antaen valoa jokaiseen uuteen päivään. ”Katso aurinkoa, kotka. Ja kun se nousee, nouse sen mukana. Sinä kuulut taivaalle, et maanpinnalle.” Tuolla hetkellä auringon ensi säteet singahtivat vuoren yli, ja äkkiä maailma liekehti valossa.

Aurinko nousi majesteettisesti. Suuri lintu levitti siipensä tervehtiäkseen aurinkoa ja tunteakseen sen lämmön höyhenissään. Maanviljelijä oli hiljaa. Ystävä sanoi: ”Sinä et kuulu maahan, vaan taivaalle. Lennä, kotka, lennä!” Hän kapusi takaisin maanviljelijän luo. Oli aivan äänetöntä. Kotkan pää ojentui, sen siivet levittyivät ja sen jalat nojautuivat eteenpäin kynsien puristaessa tiukasti kalliota.

Sitten, oikeastaan liikkumatta, tuntien nousevan ilmavirtauksen, joka on jokaista ihmistä tai lintua voimakkaampi, suuri kotka nojautui eteenpäin ja tempautui ylös korkeammalle ja korkeammalle kadoten näkyvistä nousevan auringon kirkkauteen. Se ei enää koskaan elelisi kananpoikien seassa.

Kysymykset Lennä, kotka, lennä

1. Mitä maanviljelijä lähti tarinan alussa etsimään?

- (A) vasikkaa
- (B) paimenia
- (C) kalliojyrkänteitä
- (D) kotkanpoikasta

2. Mistä maanviljelijä löysi kotkanpoikasen?

- (A) sen pesästä
- (B) joenuoman liepeiltä
- (C) kallionkielekkeeltä
- (D) ruokojen seasta

3. Mikä tarinassa osoittaa, että maanviljelijä oli varovainen kotkanpoikasen kanssa?

- (A) Hän kantoi kotkanpoikasta molemmin käsin.
- (B) Hän toi kotkanpoikasen perheelleen.
- (C) Hän pani kotkanpoikasen takaisin sen pesään.
- (D) Hän etsi kotkanpoikasta joenuomasta.

4. Mitä maanviljelijä teki kotkanpoikaselle, kun hän toi sen kotiin?

- A Hän opetti sen lentämään.
- B Hän päästi sen vapaaksi.
- C Hän koulutti siitä kananpojan.
- D Hän teki sille uuden pesän.

5. Ystävän ensimmäisen käynnin aikana kotkanpoikanen käyttäytyi kuin kananpoika. Mainitse tästä **kaksi** esimerkkiä.

1.

2.

6. Kun maanviljelijän ystävä kohtasi kotkan ensimmäisen kerran, miten hän yritti saada kotkan lentämään?

- A Hän nosti sen pänsä yläpuolelle.
- B Hän asetti sen maahan.
- C Hän heitti sen ilmaan.
- D Hän vei sen vuorelle.

2
1
0
8
9

7. Selitä, mitä maanviljelijän ystävä tarkoitti sanoessaan kotkalle: ”Et kuulu maahan vaan taivaalle.”

8. Miksi maanviljelijä ulvoi naurusta ystävänsä ensimmäisellä käynnillä?

- A Kotka oli liian painava lentääkseen.
- B Kotkaa oli vaikea saada kiinni.
- C Kotka oli erinäköinen kuin kananpojat.
- D Kotka osoitti hänen olleen oikeassa.

9. Miksi maanviljelijän ystävä vei kotkan korkealle vuorelle saadakseen sen lentämään? Mainitse **kaksi** syytä.

1.

2.

10. Etsi ja kirjoita tähän sanat, jotka kertovat, kuinka kaunis taivas oli aamunkoitossa.

11. Miksi nouseva aurinko oli tarinan kannalta tärkeä?

- A Se herätti kotkan lentovaiston.
- B Se hallitsi taivaita.
- C Se lämmitti kotkan höyheniä.
- D Se toi valoa vuoripoluille.

12. Maanviljelijän ystävän tekojen perusteella voi päätellä, millainen ihminen hän oli.

Kuvaile, millainen ihminen ystävä oli, ja mainitse jokin hänen tekonsa, joka kuvastaa tätä.

1
0
8
9

2
1
0
8
9